

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 670/2024
06.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Александра Степановића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљених АА и ББ, због кривичног дела тешка крађа у покушају у саизвршилаштву из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ у вези члана 30. и 33. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених, адвоката Марка Марковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К 292/22 од 13.03.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 440/23 од 07.09.2023. године, у седници већа одржаној дана 06.06.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Марка Марковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Чачку К 292/22 од 13.03.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 440/23 од 07.09.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку К 292/22 од 13.03.2023. године окривљени АА и ББ оглашени су кривим због кривичног дела тешка крађа у покушају у саизвршилаштву из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ у вези члана 30. и 33. КЗ, за које је окривљени АА осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, а окривљени ББ на казну затвора у трајању од 4 (четири) месеца. Окривљени су обавезани да суду на име паушала плате износе од по 5.000,00 динара, у року од 15 дана од правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 440/23 од 07.09.2023. године одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Марка Марковића, и јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Чачку, а пресуда Основног суда у Чачку К 292/22 од 13.03.2023. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Марко Марковић, због

повреда закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду уз наредбу да се нови главни претрес одржи „пред потпуно измењеним већем“.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Марка Марковића, доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ, и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Марко Марковић, захтев за заштиту законитости подноси због повреда закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, која представља одредбу општег карактера, али се из образложења захтева закључује да захтев подноси због повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

Према наводима захтева, радње за које је окривљени ББ оглашен кривим, не садрже законска обележја кривичног дела тешка крађа у покушају у саизвршилаштву из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ у вези члана 30. и 33. КЗ, тачније радњу извршења предметног кривичног дела. Из изреке побијане првостепене пресуде произилази да је окривљени ББ био удаљен од места извршења кривичног дела, па самим тим окривљени ББ није могао да започне радњу извршења, из ког разлога, по мишљењу браниоца, у конкретном случају, нема покушаја одузимање туђе покретне ствари, односно радње извршења, а самим тим ни кривичног дела за које је оглашен кривим већ евентуално неког другог кривичног дела.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости којима бранилац окривљених, адвокат Марко Марковић, указује на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, Врховни суд оцењује као неосноване.

Кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ чини учинилац кривичног дела крађе (члан 203.), ако је крађа извршена обијањем или проваљивањем затворених зграда, станова, соба, касе, ормана или других затворених простора или савлађивањем механичких, електронских или других већих препрека.

Кривично дело крађе из члана 203. КЗ чини лице које туђу покретну ствар одузме у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист.

Из изреке побијане првостепене пресуде, произилази да су окривљени АА и ББ, у време и на месту описаном у изреци, у стању урачунљивости, свесни свога дела и његове забрањености, чије извршење су хтели, према претходном договору, обијањем затвореног простора покушали да одузму туђу покретну ствар у намери да њеним присвајањем себи прибаве противправну имовинску корист, на тај начин што су возилом марке „BMW“ дошли у близину неограђеног дела плаца који се налази поред државног пута, непосредно уз ресторан „BB“, а возило у чијем пртљажнику су имали

шест канистера за гориво, паркирали на удаљености до око 100 метара од наведеног плаца према ..., након чега су дошли до багера „Liebherr”, власништво оштећеног ГГ, који је био паркиран на наведеном плацу, где су извршили насилно отварање поклопца резервоара који је био закључан и то употребом подесног алата и физичке снаге, а све ради истакања горива из резервоара, али су у даљем предузимању радње прекинути од стране оштећеног ГГ и његовог сина ДД, који су на мобилни телефон добили обавештење о отварању поклопца резервоара наведеног багера услед активирања безбедносног сензора уграђеног на багеру за ту сврху, након чега су оштећени и његов син дошли до лица места и затекли окривљеног АА на багеру, док се окривљени ББ налази сакривен у неосветљеном делу плаца, након чега су обојица окривљених побегла али је ДД сустигао окривљеног АА и довео на лице места.

Према налажењу Врховног суда, у изреци наведене пресуде, поред субјективних обележја кривичног дела тешке крађе из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ-умишљаја и намере да окривљени присвајањем туђих покретних ствари себи прибаве противправну имовинску корист, описана је и радња извршења, као објективно обележје кривичног дела, која се у конкретном случају састоји у покушају одузимања туђе покретне ствари-горива, обијањем поклопца резервоара на багеру, у намери прибављања противправне имовинске користи, при чему претходни договор и предузете радње јасно указују на заједничко деловање окривљених и вољу да кривично дело изврше заједнички. Из радњи утврђених у изреци пресуде, произилази да је окривљени ББ заједно са окривљеним АА, био носилац одлуке о извршењу кривичног дела, након чега је учествовао у његовом извршењу, односно да је поступао као саизвршилац у смислу одредбе члана 33. КЗ, па се његово својство као саизвршиоца не може доводити у питање чињеницом да је у изреци пресуде наведено место на ком се налазио скривен када је оштећени на лице места дошао са сином јер из наведене чињенице, супротно наводима захтева, произилази да је учествовао у извршењу кривичног дела.

Сходно наведеном, Врховни суд налази да чињенични опис наведеног кривичног дела за које су окривљени АА и ББ правноснажно оглашени кривима, садржи сва законска обележја кривичног дела тешка крађа у покушају у саизвршилаштву из члана 204. став 1. тачка 1) КЗ у вези члана 30. и 33. КЗ, како су то правилно нашли нижестепени судови, па супротно наводима захтева, налази да побијаним пресудама нису учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

Бранилац окривљених, адвокат Марко Марковић, захтев за заштиту законитости подноси и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП истичући да се побијане правноснажне пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати.

Као незаконит доказ, бранилац окривљених указује на потврду о привремено одузетим предметима без њеног ближег означавања и у вези са тим истиче да су овлашћена службена лица ПУ Чачак обавила претресање возила марке „BMW“, супротно одредби члана 157. став 1. ЗКП, у временском периоду након 22 часа, без наредбе судије за претходни поступак, без присуства два сведока и браниоца. Сходно томе, бранилац сматра да је претресање наведеног возила, које се никако не може сматрати прегледом, обављено на незаконит начин и да су, самим тим, докази који су из таквог претресања проистекли морали бити издвојени из списка предмета, у смислу одредбе члана 16. став 1. и 84. ЗКП.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 286. став 1. ЗКП прописано је ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела, да се учинилац или саучесник не сакрије или не побегне, да се открију и обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ, као и да прикупи сва обавештења која би могла бити од користи за успешно вођење кривичног поступка. У ставу 2. истог члана прописано је да у циљу испуњења дужности из става 1. овог члана, полиција може: да тражи потребна обавештења од грађана; да изврши потребан преглед превозних средстава, путника и пртљага; да за неопходно потребно време, а најдуже до 8 часова ограничи кретање на одређеном простору; да предузме потребне мере у вези са утврђивањем истоветности лица и предмета; да распише потрагу за лицем или предметима за којима се трага; да у присуству одговорног лица прегледа одређене објекте и просторије државних органа, предузећа, радњи и других правних лица, оствари увид у њихову документацију и да по потреби одузме, да предузме друге потребне мере и радње. О чињеницама и околностима које су утврђене приликом предузимања појединих радњи, а могу бити од интереса за кривични поступак, као и о предметима који су пронађени или одузети саставиће се записник или службена белешка. Истим чланом, у ставу 4. прописано је да о предузимању мера и радњи из става 1. и 2. овог члана полиција одмах, а најкасније у року од 24 часа након преузимања обавештава јавног тужиоца.

Из списка предмета и то: извештаја о форензичком прегледу лица места МУП РС, ПУ Чачак, Одељење криминалистичке форензике број Кт 810-582/22 од 14.06.2022. године и криминалистичкотехничке документације Едд-299713/22 од 13.06.2022. године произилази да су полицијски службеници ПУ Чачак извршили фотографисање грађевинске машине „Liebherr“, власништво оштећеног ГГ, на којој је у пределу поклопца резервоара пронађен дрвени штап, дужине око једног метра, и путничког моторног возила марке „BMW“, регистарских ознака ... у ком су пронађени пластични канистери и новчаник са документима.

Полицијски службеници ПУ Чачак су о предузетим радњама у складу са чланом 286. став 2. ЗКП сачинили службену белешку Едд-299713/22 од 13.06.2022. године, у коју су унели подаци у смислу члана 233. став 1. ЗКП, а наведени извештај о форензичком прегледу лица места и криминалистичкотехничка фотодокументација, су према стању у списима, сачињени по налогу јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Чачку, који је, у смислу члана 286. став 4. ЗКП, о предузетим радњама обавештен истог дана односно 13.06.2022. године (који је у оптужном акту и побијаној првостепеној пресуди очигледно погрешно означен јер је као време извршења кривичног дела наведен датум 14.06.2022. године).

Сходно наведеном, Врховни суд налази је полиција поступала у складу са својим законским овлашћењима из члана 286. став 1. ЗКП и у том смислу обавила преглед возила у складу са чланом 286. став 2. ЗКП, а не претресање возила како то погрешно закључује бранилац окривљених и при томе неосновано означава као незаконит доказ потврду о привремено одузетим предметима, која у конкретном случају није издата, па се самим тим побијана пресуда на њој ни не заснива.

Према томе, у конкретном случају није обављено претресање већ преглед возила у смислу члана 286. став 2. ЗКП о чему је у смислу става 4. истог члана, обавештен поступајући јавни тужилац, па самим тим за предузимање ове радње није била неопходна наредба суда ни присуство два пунолетна грађанина као сведока, а докази који су на овај начин прибављени су законити докази, због чега су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених, адвоката Марка Марковића, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, неосновани.

У преосталим наводима захтева, бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Марко Марковић, оспорава оцену доказа и чињенична утврђења нижестепених судова и на тај начин суштински указује на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, док наводима да суд окривљенима није правилно одмерио казне с обзиром на чињенице које утичу да казне буду веће или мање, односно да им погрешно није изрекао условне осуде, указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП, у чије разматрање се Врховни суд није упуштао обзиром да повреде закона из члана 440. и 441. став 1. ЗКП не представљају законске разлоге за подношење овог ванредног правног лека, у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

Из свих изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП ни повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Марка Марковића, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић